

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 22. novembra 2022 *

„Ničnostna tožba – Sklep (EU) 2019/1754 – Pristop Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah – Člen 3(1) PDEU – Izključna pristojnost Unije – Člen 207 PDEU – Skupna trgovinska politika – Trgovinski vidiki pravic intelektualne lastnine – Člen 218(6) PDEU – Pravica Evropske komisije do pobude – Sprememba predloga Komisije, ki jo opravi Svet Evropske unije – Člen 293(1) PDEU – Uporaba – Člen 4(3), člen 13(2) in člen 17(2) PEU – Člen 2(1) PDEU – Načela prenosa pristojnosti, institucionalnega ravnovesja in lojalnega sodelovanja“

V zadevi C-24/20,

zaradi ničnostne tožbe na podlagi člena 263 PDEU, vložene 17. januarja 2020,

Evropska komisija, ki so jo sprva zastopali F. Castillo de la Torre, I. Naglis in J. Norris, nato F. Castillo de la Torre, M. Konstantinidis in J. Norris, agenti,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopajo A. Antoniadis, M. Balta in A.-L. Meyer, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

Kraljevine Belgije, ki jo zastopajo M. Jacobs, C. Pochet in M. Van Regemorter, agentke,

Češke republike, ki jo zastopajo K. Najmanová, H. Pešková, M. Smolek in J. Vlácil, agenti,

Helenske republike, ki jo zastopata K. Boskovits in M. Tassopoulou, agenta,

Francoske republike, ki jo zastopajo G. Bain, J.-L. Carré, A.-L. Desjonquères in T. Stéhelin, agenti,

Republike Hrvaške, ki jo zastopa G. Vidović Mesarek, agentka,

Italijanske republike, ki jo zastopa G. Palmieri, agentka, skupaj s P. Gentilijem, avvocato dello Stato,

* Jezik postopka: angleščina.

Madžarske, ki jo zastopata M. Z. Fehér in K. Szíjjártó, agenta,

Kraljevine Nizozemske, ki jo zastopata M. K. Bulterman in J. Langer, agenta,

Republike Avstrije, ki jo zastopajo A. Posch, E. Samoilova, J. Schmoll, agenti, in H. Tichy,

Portugalske republike, ki so jo sprva zastopali P. Barros da Costa, L. Inez Fernandes, J. P. Palha in R. Solnado Cruz, agenti, nato P. Barros da Costa, J. P. Palha in R. Solnado Cruz, agenti,

intervenientke,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, L. Bay Larsen, podpredsednik, A. Arabadjiev, predsednik senata, A. Prechal, K. Jürimäe, predsednici senatov, M. Safjan, P. G. Xuereb, predsednika senatov, L. S. Rossi (poročevalka), predsednica senata, D. Gratsias, predsednik senata, M. L. Arastey Sahún, predsednica senata, S. Rodin, F. Biltgen, N. Piçarra, sodniki, I. Ziemele, sodnica, in J. Passer, sodnik,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: M. Longar, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 1. februarja 2022,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 19. maja 2022

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Evropska komisija s tožbo predlaga razglasitev delne ničnosti Sklepa Sveta (EU) 2019/1754 z dne 7. oktobra 2019 o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (UL 2019, L 271, str. 12, v nadaljevanju: izpodbijani sklep).

I. Pravni okvir

A. Mednarodno pravo

1. Pariška konvencija

- 2 Pariška konvencija za varstvo industrijske lastnine je bila podpisana 20. marca 1883 v Parizu, nazadnje je bila revidirana 14. julija 1967 v Stockholmu in spremenjena 28. septembra 1979 (*Recueil des traités des Nations unies*, zv. 828, št. 11851, str. 305) (v nadaljevanju: Pariška konvencija). Vse države članice Evropske unije so pogodbenice te konvencije.

- 3 Člen 1 Pariške konvencije med drugim določa, da države, za katere velja ta konvencija, sestavljajo unijo za varstvo industrijske lastnine, v katero spadajo patenti, modeli, znamke, trgovsko ime, označba izvora in označba porekla ter zatiranje nelojalne konkurence.
- 4 V skladu s členom 19 te konvencije je državam, ki so njene pogodbenice, pridržana pravica, da ločeno med seboj sklepajo posebne sporazume za varstvo industrijske lastnine.

2. Lizbonski sporazum

- 5 Lizbonski sporazum o zaščiti označb porekla in njihovi mednarodni registraciji je bil podpisan 31. oktobra 1958 v Lizboni, revidiran 14. julija 1967 v Stockholmu in spremenjen 28. septembra 1979 (*Recueil des traités des Nations unies*, zv. 828, št. 13172, str. 205, v nadaljevanju: Lizbonski sporazum). Gre za poseben sporazum v smislu člena 19 Pariške konvencije, h kateremu lahko pristopi vsaka država pogodbenica te konvencije.
- 6 Lizbonski sporazum je podpisalo sedem držav članic Unije, in sicer Republika Bolgarija, Češka republika, Francoska republika, Italijanska republika, Madžarska, Portugalska republika in Slovaška republika. Unija pa ni podpisnica tega sporazuma, h kateremu lahko pristopijo le države.
- 7 V skladu s členom 1 Lizbonskega sporazuma države, v katerih se ta sporazum uporablja, sestavljajo posebno unijo v okviru unije za varstvo industrijske lastnine, ustanovljene s Pariško konvencijo, in se zavezujejo, da na podlagi tega sporazuma na svojih ozemljih ščitile označbe porekla proizvodov iz drugih držav te posebne unije, ki so kot take priznane in zaščitene v državi porekla ter registrirane pri Mednarodnem uradu Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO).

3. Ženevski akt

- 8 Člen 21 Ženevskega akta Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (UL 2019, L 271, str. 15, v nadaljevanju: Ženevski akt), naslovljen „Članstvo v Lizbonski uniji“, določa:

„Pogodbenice so ne glede na to, ali so pogodbenice Lizbonskega sporazuma [v prvotni različici z dne 31. oktobra 1958] ali [Lizbonskega sporazuma, kakor je bil revidiran 14. julija 1967 v Stockholmu in spremenjen 28. septembra 1979], članice iste posebne unije kot države pogodbenice Lizbonskega sporazuma [v prvotni različici z dne 31. oktobra 1958] ali [Lizbonskega sporazuma, kakor je bil revidiran 14. julija 1967 v Stockholmu in spremenjen 28. septembra 1979].“

- 9 Člen 22 Ženevskega akta, naslovljen „Skupščina posebne unije“, v odstavku 4 določa:

„ [Odločanje v skupščini]

- a) Skupščina si prizadeva za sprejemanje sklepov s soglasjem.
- b) Kadar sklepa ni mogoče sprejeti s soglasjem, se o zadevi odloča z glasovanjem. V takem primeru
- (i.) ima vsaka pogodbenica, ki je država, en glas in glasuje samo v svojem imenu ter

- (ii.) lahko vsaka pogodbenica, ki je medvladna organizacija, glasuje namesto svojih držav članic z enakim številom glasov, kot je število njenih držav članic, ki so pogodbenice tega akta. Nobena taka medvladna organizacija ne sodeluje pri glasovanju, če katera koli od njenih držav članic uveljavlja pravico do glasovanja, in obratno.

[...]“

- 10 Člen 28 Ženevskega akta, naslovljen „Pristop k temu aktu“, v odstavku 1 določa:

„[Upravičenost] Ob upoštevanju člena 29 ter odstavkov 2 in 3 tega člena

- (i) lahko vsaka država, ki je pogodbenica Pariške konvencije, podpiše ta akt in postane njegova pogodbenica;
- (ii) [...]
- (iii) lahko vsaka medvladna organizacija podpiše ta akt in postane njegova pogodbenica, če je vsaj ena država članica te medvladne organizacije pogodbenica Pariške konvencije in če medvladna organizacija izjavi, da je v skladu s svojimi notranjimi postopki ustrezno pooblaščen, da postane pogodbenica tega akta in da po ustanovni pogodbi medvladne organizacije velja zakonodaja, v skladu s katero se za geografske označbe lahko pridobijo regionalne označbe za zaščito.“

B. Pravo Unije

1. Izpodbijani sklep

- 11 V točki 6 obrazložitve izpodbijanega sklepa je navedeno:

„Unija bi morala pristopiti k Ženevskemu aktu in postati pogodbenica, da bi lahko ustrezno izvrševala svojo izključno pristojnost na področjih, ki so zajeta v Ženevskem aktu, in svoje naloge v okviru svojih celovitih sistemov zaščite za kmetijske označbe porekla in geografske označbe.“

- 12 Člen 1, prvi odstavek, tega sklepa določa:

„Pristop Evropske Unije k [Ženevskemu aktu] se odobri v imenu Unije.“

- 13 Člen 3 navedenega sklepa določa:

„Države članice, ki to želijo, so pooblaščen, da skupaj z Unijo in v njenem interesu ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo ob doslednem spoštovanju izključne pristojnosti Unije.“

- 14 Člen 4 tega sklepa določa:

„1. Unijo in države članice, ki ratificirajo Ženevski akt ali k njemu pristopijo na podlagi člena 3 tega sklepa, v posebni uniji zastopa Komisija v skladu s členom 17(1) PEU. Unija je odgovorna za zagotavljanje uveljavljanja pravic in izpolnjevanja obveznosti Unije in držav članic, ki ratificirajo Ženevski akt ali k njemu pristopijo na podlagi člena 3 tega sklepa.“

[...]

2. Unija glasuje v skupščini posebne unije, države članice, ki so Ženevski akt ratificirale ali k njemu pristopile, pa ne uveljavljajo svoje glasovalne pravice.“

2. Uredba (EU) 2019/1753

- 15 Člen 11 Uredbe (EU) 2019/1753 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o ukrepih Unije po njenem pristopu k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (UL 2019, L 271, str. 1), naslovljen „Prehodne določbe za označbe porekla iz držav članic, ki so že registrirane na podlagi Lizbonskega sporazuma“, v odstavku 1 določa:

„V zvezi z vsako označbo porekla iz države članice pogodbenice Lizbonskega sporazuma za proizvod, ki je zaščiten na podlagi ene od uredb iz člena 1 te uredbe, zadevna država članica na podlagi zahteve fizične ali pravne osebe iz točke (ii) člena 5(2) Ženevskega akta ali upravičenca, kakor je opredeljen v točki (xvii) člena 1 Ženevskega akta, ali na svojo lastno pobudo zahteva eno od naslednjega:

- (a) mednarodno registracijo navedene označbe porekla na podlagi Ženevskega akta, če je zadevna država članica ratificirala Ženevski akt ali k njemu pristopila na podlagi pooblastila iz člena 3 [izpodbijanega sklepa], ali
- (b) izbris navedene označbe porekla iz mednarodnega registra.

[...]“

II. Dejansko stanje

- 16 Skupščina posebne unije je septembra 2008 ustanovila delovno skupino, ki je dobila nalogo, da pripravi revizijo Lizbonskega sporazuma za njegovo izboljšanje in povečanje interesa zanj, pri tem pa ohrani njegova načela in cilje.
- 17 Delegacije iz 28 držav pogodbenic Lizbonskega sporazuma, dve tako imenovani „posebni“ delegaciji, med katerimi je bila delegacija Unije, in nekaj tako imenovanih „opazovalnih“ delegacij so bile povabljene na diplomatsko konferenco, sklicano v Ženevi od 11. do 21. maja 2015, da bi se preučil in sprejel osnutek revidiranega Lizbonskega sporazuma, ki ga je pripravila ta delovna skupina.
- 18 Komisija je v okviru priprave sodelovanja Unije na navedeni diplomatski konferenci 30. marca 2015 sprejela priporočilo za sklep Sveta Evropske unije o odobritvi začetka pogajanj o revidiranem Lizbonskem sporazumu o označbah porekla in geografskih označbah. Komisija je v tem priporočilu predvsem pozvala Svet, naj ta ob upoštevanju izključne pristojnosti, dodeljene Uniji s členom 3(1) PDEU na področju skupne trgovinske politike, svoj sklep sprejme na podlagi člena 207 PDEU ter člena 218(3) in (4) PDEU.
- 19 Svet je 7. maja 2015 sprejel Sklep 8512/15 o odobritvi začetka pogajanj o revidiranem Lizbonskem sporazumu o označbah porekla in geografskih označbah v primeru zadev, ki so v pristojnosti Unije. V nasprotju s tem, kar je priporočila Komisija, je ta sklep temeljil na členu 114 PDEU ter na členu 218(3) in (4) PDEU.

- 20 Diplomatska konferenca, navedena v točki 17 te sodbe, je 20. maja 2015 sprejela Ženevski akt, ki je bil naslednjega dne na voljo za podpis. V skladu s členom 28(1)(iii) tega akta lahko vsaka medvladna organizacija podpiše navedeni akt in postane njegova pogodbenica.
- 21 Sodišče je s sodbo z dne 25. oktobra 2017, Komisija/Svet (Revidirani Lizbonski sporazum) (C-389/15, EU:C:2017:798), razsodilo, da pogajanje o Ženevskem aktu spada v izključno pristojnost, ki je v skladu s členom 3(1) PDEU Uniji podeljena na področju skupne trgovinske politike iz člena 207(1) PDEU. Sodišče je zato Sklep 8512/15 razglasilo za ničen, pri čemer je ohranilo njegove učinke do začetka veljavnosti – v razumnem roku, ki ne sme biti več kot šest mesecev od datuma razglasitve navedene sodbe – novega sklepa Sveta na podlagi členov 207 in 218 PDEU.
- 22 Svet je 5. marca 2018 to sodbo upošteval tako, da je na podlagi člena 207 PDEU v povezavi s členom 218(3) in (4) PDEU sprejel Sklep (EU) 2018/416 o odobritvi začetka pogajanj o revidiranem Lizbonskem sporazumu o označbah porekla in geografskih označbah (UL 2018, L 75, str. 23).
- 23 Komisija je 27. julija 2018 predstavila predlog sklepa Sveta o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah (dokument COM(2018) 350 final) na podlagi člena 207 in člena 218(6)(a) PDEU. Glede na izključno pristojnost Unije za pogajanja o tem aktu je bilo v tem predlogu določeno, da k temu aktu pristopi le Unija.
- 24 Svet je 15. marca 2019 Evropskemu parlamentu poslal osnutek sklepa Sveta o pristopu Unije k Ženevskemu aktu, s katerim so vse države članice, ki to želijo, pooblašcene, da poleg Unije pristopijo k temu aktu. Parlament je 16. aprila 2019 ta osnutek odobril.
- 25 Ker Komisija navedenega osnutka ni podprla, je Svet 7. oktobra 2019 v skladu s členom 293(1) PDEU izpodbijani sklep sprejel soglasno.
- 26 Komisija je v izjavi, vneseni v zapisnik Sveta o sprejetju tega sklepa, na eni strani nasprotovala možnosti, da so vse države članice Unije, ki to želijo, pooblašcene, da ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo vzporedno z Unijo, na drugi strani pa trdila, da je pripravljena sprejeti, da se v interesu Unije pristop k Ženevskemu aktu dovoli sedmim državam članicam, ki so že dolgo pogodbenice Lizbonskega sporazuma in ki so že registrirale številne pravice intelektualne lastnine na podlagi tega sporazuma.
- 27 Unija je k Ženevskemu aktu pristopila 26. novembra 2019.

III. Predlogi strank in postopek pred Sodiščem

- 28 Komisija Sodišču predlaga, naj:
- člen 3 izpodbijanega sklepa razglasi za ničen;
 - člen 4 izpodbijanega sklepa razglasi za ničen v delu, v katerem vsebuje sklicevanja na države članice, ali podredno, člen 4 razglasi za ničen v celoti, če sklicevanj na države članice ni mogoče ločiti od preostalega dela navedenega člena;

- ohrani učinke delov izpodbijanega sklepa, ki so razglašeni za nične, zlasti vsako uporabo pooblastila, podeljenega na podlagi člena 3, s strani držav članic, ki so trenutno podpisnice Lizbonskega sporazuma, pred dnem razglasitve sodbe, do začetka veljavnosti – v razumnem roku, ki ne presega šestih mesecev od datuma razglasitve sodbe – sklepa Sveta;
 - Svetu naloži plačilo stroškov.
- 29 Svet je z ločenim aktom, ki je bil v sodnem tajništvu Sodišča vložen 15. aprila 2020, podal ugovor nedopustnosti na podlagi člena 151(1) Poslovnika Sodišča.
- 30 Komisija je 18. maja 2020 predložila svoje stališče glede tega ugovora.
- 31 Sodišče je s sklepom z dne 6. oktobra 2020 odločanje o navedenem ugovoru pridržalo za končno odločbo.
- 32 Svet Sodišču predlaga, naj:
- tožbo v celoti zavrže kot nedopustno;
 - podredno, tožbo v celoti zavrne kot neutemeljeno;
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 33 Z odločbo predsednika Sodišča z dne 17. decembra 2020 je bila Kraljevini Belgiji, Češki republiki, Helenski republiki, Francoski republiki, Republiki Hrvaški, Italijanski republiki, Madžarski, Kraljevini Nizozemski, Republiki Avstriji in Portugalski republiki dovoljena intervencija v podporo predlogom Sveta.

IV. Tožba

A. Dopustnost

1. Trditve strank

- 34 Svet v utemeljitev ugovora nedopustnosti, ki se mu v bistvu pridružujejo države članice intervenientke, opozarja, da je razglasitev delne ničnosti akta Unije mogoča le, če je elemente, katerih ničnost se zahteva, mogoče ločiti od preostalega akta.
- 35 Na prvem mestu, Svet glede predloga za razglasitev ničnosti člena 3 izpodbijanega sklepa trdi, da tega člena ni mogoče ločiti od preostalega dela tega sklepa, ne da bi se s tem spremenilo njegovo bistvo. Prvič, namen navedenega člena 3 v povezavi s členom 1 navedenega sklepa, s katerim je odobren pristop Unije k Ženevskemu aktu, naj bi bil zagotoviti, da lahko Unija pravilno izvaja svojo izključno zunanjo pristojnost na področjih, na katera se ta akt nanaša, tako da ji je omogočeno, da ima glasovalne pravice v skupščini posebne unije. Ker lahko namreč v skladu s členom 22(4)(b)(ii) Ženevskega akta vsaka medvladna organizacija, ki je pogodbenica tega akta, razpolaga le s številom glasov, ki je enako številu njenih držav članic, ki so pogodbenice tega akta, bi razglasitev ničnosti člena 3 izpodbijanega sklepa Uniji odvzela glasovalno pravico v tej skupščini

in s tem vsakršno možnost, da bi pravilno izvajala svojo izključno pristojnosti na področjih, na katera se nanaša Ženevski akt, zaradi česar bi bila preostala vsebina tega sklepa v nasprotju z njegovim predmetom in namenom, kot sta bila navedena.

- 36 Drugič, ker člen 3 izpodbijanega sklepa sedmim državam članicam Unije, ki so podpisnice Lizbonskega sporazuma, omogoča, da postanejo pogodbene stranke Ženevskega akta, naj bi ta člen zagotavljal prednost starejših označb porekla, ki so bile v teh državah članicah že registrirane na podlagi Lizbonskega sporazuma, in neprekinjenost zaščite takih označb porekla.
- 37 Poleg tega Svet meni, da predlog Komisije za ohranitev učinkov delov tega sklepa, razglašanih za nične, kar zadeva navedene države članice, dokazuje, da člena 3 navedenega sklepa ni mogoče ločiti od preostalega dela istega sklepa.
- 38 Na drugem mestu, Svet v zvezi s predlogom za razglasitev ničnosti delov člena 4 izpodbijanega sklepa, ki se nanašajo na države članice, meni, da teh elementov ni mogoče ločiti od člena 3 tega sklepa in da je zato ta predlog iz istih razlogov, kot so navedeni v zvezi s predlogom za razglasitev ničnosti tega člena 3, nedopusten.
- 39 Italijanska republika v podporo ugovoru nedopustnosti Sveta dodaja, da v nasprotju z zahtevami iz člena 21 Statuta Sodišča Evropske unije tožba ni vložena proti Parlamentu in Svetu, temveč le proti zadnjenavedenemu, čeprav je Parlament v skladu s členom 218(6)(a)(iii) PDEU izpodbijani sklep odobril, kot je razvidno tudi iz njegove preambule. Postopek iz člena 218(6) PDEU pa naj bi pomenil pravo soodločanje med Svetom in Parlamentom, ker brez odobritve zadnjenavedenega Svet ne bi mogel niti razpravljati niti sprejeti sklepa.
- 40 Komisija te trditve izpodbija in trdi, da je njena tožba dopustna.

2. Presoja Sodišča

- 41 Za odločitev o ugovoru nedopustnosti, ki ga je podal Svet, je treba najprej preučiti trditev Italijanske republike, da tožba Komisije ni dopustna, ker je usmerjena le zoper Svet.
- 42 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba ničnostno tožbo na podlagi člena 263 PDEU vložiti proti instituciji, ki je izpodbijani akt sprejela, in da taka tožba ni dopustna v delu, v katerem se nanaša na drugo institucijo (sodba z dne 11. septembra 2003, Avstrija/Svet, C-445/00, EU:C:2003:445, točka 32 in navedena sodna praksa).
- 43 V obravnavanem primeru je iz samega naslova izpodbijanega sklepa razvidno, da ga je sprejel Svet, poleg tega pa ni sporno, da je bil ta sklep glede na to, da se z njim sklepa mednarodni sporazum, sprejet na podlagi člena 218(6) PDEU.
- 44 V skladu s to določbo pa je le Svet pristojen za sprejetje sklepa o sklenitvi mednarodnega sporazuma. Kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 48 sklepnih predlogov, okoliščina, da člen 218(6), drugi pododstavek, točka (a), PDEU določa, da Svet v nekaterih primerih tak sklep sprejme po odobritvi Parlamenta, te ugotovitve ne more omajati, saj take odobritve ni mogoče zamešati s samim aktom o sklenitvi, glede katerega člen 218(6), prvi pododstavek, PDEU določa, da ga sprejme le Svet.

- 45 V teh okoliščinah je v skladu s členom 297(2), prvi pododstavek, PDEU – v skladu s katerim nezakonodajne akte, v katerih ni določeno, na koga so naslovljeni, podpiše predsednik institucije, ki jih sprejme – izpodbijani sklep pravilno podpisal le predsednik Sveta, pri čemer je avtor tega sklepa tako opredeljen.
- 46 Trditev Italijanske republike je treba zato zavrnila.
- 47 Glede utemeljitve Sveta je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča razglasitev delne ničnosti akta Unije mogoča samo takrat, kadar je elemente, katerih razglasitev ničnosti se zahteva, mogoče ločiti od preostalega akta. Ta zahteva ni izpolnjena, če se z razglasitvijo delne ničnosti akta spremeni njegovo bistvo. Kar zadeva preverjanje ločljivosti izpodbijanih določb, je za to potrebna preučitev obsega teh določb, da bi bilo mogoče presoditi, ali bi se z razglasitvijo njihove ničnosti spremenila smisel in vsebina izpodbijanega akta (glej sodbi z dne 16. julija 2015, Komisija/Svet, C-425/13, EU:C:2015:483, točka 94 in navedena sodna praksa, ter z dne 9. novembra 2017, SolarWorld/Svet, C-205/16 P, EU:C:2017:840, točki 38 in 39 ter navedena sodna praksa).
- 48 Sodišče je tudi pojasnilo, da je vprašanje, ali bi se z razglasitvijo delne ničnosti spremenilo bistvo izpodbijanega akta, objektivno, in ne subjektivno merilo, ki bi bilo vezano na politično voljo institucije, ki je ta akt sprejela (sodba z dne 26. aprila 2022, Poljska/Parlament in Svet, C-401/19, EU:C:2022:297, točka 19 in navedena sodna praksa).
- 49 V obravnavanem primeru je, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 39 sklepnih predlogov, bistvo izpodbijanega sklepa pristop Unije k Ženevskemu aktu, ki je bil na podlagi člena 1 tega sklepa odobren v imenu Unije.
- 50 V točki 6 obrazložitve navedenega sklepa je namreč navedeno, da „bi morala [Unija] pristopiti k Ženevskemu aktu in postati pogodbenica, da bi lahko ustrezno izvrševala svojo izključno pristojnost na področjih, ki so zajeta v Ženevskem aktu, in svoje naloge v okviru svojih celovitih sistemov zaščite za kmetijske označbe porekla in geografske označbe“.
- 51 Člena 2 in 5 istega sklepa določata praktična pravila za ta pristop.
- 52 Kot pa Svet sam priznava, so s členom 3 izpodbijanega sklepa le zato, da bi se rešile nekatere težave, ki bi po njegovem mnenju lahko izhajale iz navedenega pristopa, države članice, ki to želijo, pooblašene, da ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo. Člen 4 tega sklepa vsebuje pojasnila glede zastopanja Unije in držav članic, ki bi ta akt ratificirale ali k njemu pristopile, v posebni uniji ter glede odgovornosti Unije na področju uveljavljanja pravic in izpolnjevanja obveznosti Unije in držav članic, ki izhajajo iz navedenega akta.
- 53 Tako je namen teh členov 3 in 4 omogočiti državam članicam, ki to želijo, da ratificirajo Ženevski akt ali k njemu pristopijo poleg Unije. Iz fakultativnosti takih pristopov ali ratifikacij pa izhaja, da člen 1 izpodbijanega sklepa lahko učinkuje v položaju, v katerem nobena država članica ne bi uporabila možnosti iz navedenih členov 3 in 4.
- 54 Tudi če bi, kot trdi Svet, tak položaj imel posledice za možnost Unije, da sodeluje pri glasovanju v skupščini posebne unije, ter za zagotavljanje prednosti starejših označb porekla, ki so bile v državah članicah registrirane na podlagi Lizbonskega sporazuma, in neprekinjenosti zaščite

takih označb porekla, ta položaj ne bi vplival na pravni obseg člena 1 izpodbijanega sklepa in ne bi ogrozil pristopa Unije k Ženevskemu aktu, ki je, kot je bilo poudarjeno v točki 49 te sodbe, bistvo tega sklepa.

- 55 Iz tega sledi, da je določbe izpodbijanega sklepa, katerih razglasitev ničnosti predlaga Komisija, mogoče ločiti od preostalega dela tega sklepa.
- 56 V nasprotju s trditvami Sveta te ugotovitve ne more omajati okoliščina, da je Komisija predlagala ohranitev učinkov delov izpodbijanega sklepa, katerih razglasitev ničnosti predlaga, glede držav članic, ki so podpisnice Lizbonskega sporazuma. Ta okoliščina namreč nikakor ne vpliva na ločljivost določb tega sklepa, katerih razglasitev ničnosti se predlaga, in torej na dopustnost tožbe.
- 57 Glede na navedeno je treba ugovor nedopustnosti, ki ga je podal Svet, zavrniti.

B. Vsebinska presoja

- 58 Komisija v utemeljitev tožbe navaja dva tožbena razloga.

1. Prvi tožbeni razlog

- 59 Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 218(6) in člena 293(1) PDEU, načela prenosa pristojnosti iz člena 13(2) PEU ter načela institucionalnega ravnovesja in pravice Komisije do pobude.

a) Trditve strank

- 60 Komisija trdi, na prvem mestu, da ni predlagala in vsekakor ni soglašala, da bi bile države članice pooblašene, da ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo, temveč je predlagala le, naj k njemu pristopi Unija. Čeprav lahko v skladu s členom 293(1) PDEU Svet spremeni predlog Komisije, če odloči soglasno, naj v obravnavani zadevi ne bi obstajal noben predlog za pooblastilo državam članicam, da ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo, in naj ga zato ne bi bilo mogoče spremeniti. Trditi nasprotno bi pomenilo, da bi lahko Svet s soglasnim odločanjem predlogu Komisije pridal kakršen koli dodatek, ne glede na predmet tega predloga. Sodna praksa pa naj bi zahtevala, da se vsaka sprememba predloga Komisije preuči glede na „predmet“ in „namen“ tega predloga. Svet naj bi s tem, da je k pristopu Unije dodal splošno dovoljenje za pristop držav članic, v istem „formalnem“ aktu sprejel drugi ločeni sklep, ki v predlogu Komisije ni bil naveden.
- 61 Na drugem mestu, Komisija v repliki izpodbija razloge, ki jih je Svet navedel, da bi upravičil spremembo predloga Komisije, in sicer potrebo po zagotovitvi, da ima Unija glasovalne pravice v skupščini posebne unije, ter ohranitvi prednosti starejših označb porekla, ki so bile registrirane na podlagi Lizbonskega sporazuma v sedmih državah članicah, ki so že bile pogodbenice tega sporazuma, in neprekinjenosti zaščite takih označb porekla.

- 62 Prvič, pooblastilo državam članicam, da ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo, naj ne bi zagotavljalo, da se bo ta možnost uporabila, in posledično niti tega, da bo Unija imela glasovalne pravice v skupščini posebne unije. Vsekakor naj se pomen teh glasovalnih pravic ne bi smel precenjevati. Skupščina posebne unije naj bi namreč odločala le o upravnih vprašanjih in v večini primerov s soglasjem.
- 63 Drugič, glede prednosti starejših označb porekla, registriranih na podlagi Lizbonskega sporazuma, in neprekinjenosti zaščite takih označb porekla Komisija trdi, da je mogoče pravila, ki se uporabljajo, razlagati tako, da bi bilo te označbe porekla mogoče upoštevati. Vsekakor naj bi v zvezi z vprašanjem, ki se nanaša le na sedem držav članic podpisnic Lizbonskega sporazuma, zadostovalo, da te države članice ne bi pristopile k Ženevskemu aktu, zaradi česar bi se Lizbonski sporazum zanje še naprej uporabljal ter bi bili ta prednost in neprekinjenost zagotovljeni.
- 64 Italijanska republika najprej ugovarja, da prvi tožbeni razlog ni utemeljen, ker se člen 293(1) PDEU ne uporablja za postopek, ki ga ureja člen 218 PDEU. Iz zadnjenavedenega člena naj bi namreč izhajalo, da postopek, določen v njem, temelji na sklepu Sveta, sprejetem na podlagi „priporočila“ Komisije, ki naj bi bilo v skladu s členom 288 PDEU nezavezujoč akt. Svet naj bi torej imel široka pooblastila za sprejem, zavrnitev ali spremembo priporočila Komisije v zvezi s pogajanjem in nato za sklenitev sporazuma. Sklep o sklenitvi sporazuma naj bi bil namreč urejen s členom 218(6) PDEU, ki določa, da Svet ta sklep sprejme „na predlog pogajalca“. Komisija naj v tem postopku za sklenitev ne bi nastopala kot taka, ampak naj bi bila le pogajalka pri sprejemanju sporazuma. Predloga Komisije v okviru navedenega postopka, ki naj bi bil prilagojen posebni naravi mednarodnih sporazumov, naj tako ne bi bilo mogoče enačiti s predlogom iz člena 293(1) PDEU.
- 65 Svet meni, prvič, da je Sodišče v svoji sodni praksi priznalo obstoj formalne zahteve in vsebinske zahteve, ki ju mora Svet spoštovati, kadar spreminja predlog Komisije v smislu člena 293(1) PDEU.
- 66 Kar zadeva formalno zahtevo, mora Svet, če Komisija spremembe, ki jo je vnesel, ne sprejme, odločiti soglasno. V obravnavanem primeru pa naj bi Svet s soglasno spremembo predloga Komisije to formalno zahtevo izpolnil.
- 67 Kar zadeva vsebinsko zahtevo, naj Svet ne bi smel ovirati uresničevanja ciljev, ki jim sledi predlog Komisije. Natančneje, spremembe predloga bi morale ostati na področju uporabe tega predloga, kot ga je opredelila Komisija. Tako naj bi bilo, kadar Svet spoštuje namene Komisije in ne spreminja niti predmeta niti namena predloga.
- 68 Svet poudarja, da je Komisija v obravnavanem primeru v obrazložitvenem memorandumu svojega predloga, navedenega v točki 23 te sodbe, navedla, da „[...] bi morala [Evropska unija] postati pogodbenica, da bi lahko [...] ustrezno izvrševala svojo izključno pristojnost za Ženevski akt [...] in svoje naloge v okviru svojih izčrpnih sistemov zaščite za kmetijske geografske označbe“. Poudarja tudi, da je v točki 6 obrazložitve izpodbijanega sklepa navedeno, da „bi morala [Unija] pristopiti k Ženevskemu aktu in postati pogodbenica, da bi lahko ustrezno izvrševala svojo izključno pristojnost na področjih, ki so zajeta v Ženevskem aktu, in svoje naloge v okviru svojih celovitih sistemov zaščite za kmetijske označbe porekla in geografske označbe“.
- 69 Svet naj bi tako ostal v mejah navedenega cilja predloga Komisije. Vendar Svet meni, da če ta predlog ne bi bil spremenjen, se z njim ta cilj ne bi mogel doseči z dveh vidikov: po eni strani naj Unija ne bi imela glasovalnih pravic v skupščini posebne unije, po drugi strani pa naj bi prednost

starejših označb porekla, ki jih je na podlagi Lizbonskega sporazuma registriralo sedem držav članic podpisnic tega sporazuma, prenehala, ker bi Unija kot nova pogodbenica posebne unije na novo registrirala geografske označbe na podlagi Ženevskega akta.

- 70 Na drugem mestu, Svet trdi, da bi sprejetje trditve Komisije, navedene v točki 58 te sodbe, v skladu s katero bi sprejetje sklepa Sveta o spremembi predloga Komisije pomenilo neobstoj predloga, izničilo bistvo pravice do spremembe, ki je Svetu podeljena s členom 293(1) PDEU, s čimer bi bil tej določbi odvzet polni učinek.
- 71 Na tretjem mestu, Svet ugotavlja, da v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, ni z istim „formalnim aktom“ sprejel dveh sklepov, od katerih bi eden temeljil na predlogu Komisije, drugi pa ne. Namen spremembe člena 3 izpodbijanega sklepa, ki jo je vnesel Svet, naj ne bi bil omogočiti državam članicam, da pristopijo k Ženevskemu aktu, da bi lahko izvajale svoje pristojnosti, temveč dati polni učinek predmetu in namenu tega predloga, tako da lahko Unija v okviru posebne skupščine Unije deluje učinkovito in varuje interese držav članic. V tem okviru Svet opozarja, da je pooblastilo, ki je dano državam članicam, podeljeno s pridržkom „doslednega spoštovanja izključne pristojnosti Unije“. Poleg tega naj bi Svet, da bi zagotovil enotno mednarodno zastopanje Unije in njenih držav članic, Komisiji zaupal zastopanje Unije in zastopanje vseh držav članic, ki želijo to pooblastilo uporabiti.
- 72 Republika Avstrija v zvezi s tem navaja, da bi bilo pooblastilo državam članicam, da pristopijo k Ženevskemu aktu ob strogem spoštovanju izključne pristojnosti Unije, vendar ne da bi Unija k temu pristopila, nesmiselno. V skladu s členom 4 izpodbijanega sklepa naj bi namreč Unija morala zagotoviti uveljavljanje pravic in izpolnjevanje obveznosti Unije in držav članic, ki ratificirajo Ženevski akt ali k njemu pristopijo, in samo Unija naj bi glasovala v skupščini posebne unije, saj države članice, ki so ratificirale Ženevski akt ali so k njemu pristopile, svoje glasovalne pravice ne uveljavljajo.
- 73 Na četrtem mestu, Svet meni, da je izjava Komisije, navedena v točki 26 te sodbe, v skladu s katero naj bi bila ta pripravljena sprejeti, da je sedem držav članic podpisnic Lizbonskega sporazuma, ki so že registrirale številne pravice intelektualne lastnine na podlagi tega sporazuma, pooblaščenih pristopiti k Ženevskemu aktu v interesu Unije, pomembna z vsaj treh vidikov. Prvič, Komisija naj bi s to izjavo priznala, da je pooblastilo, ki ga je Svet dal državam članicam ali vsaj nekaterim od njih, v interesu Unije. Drugič, Komisija naj bi implicitno priznala, da lahko Svet to pooblastilo dodeli tako, da spremeni predlog Komisije. Tretjič, Komisija naj bi priznala, da je tako pooblastilo na področju, ki spada v izključno pristojnost Unije, mogoče.
- 74 Češka republika in Portugalska republika izpodbijata trditve Komisije, da bi se Lizbonski sporazum še naprej uporabljal za sedem držav članic, ki so njegove pogodbenice, če te ne bi pristopile k Ženevskemu aktu, s čimer bi bila zagotovljena neprekinjenost zaščite že registriranih geografskih označb. Člen 11 Uredbe 2019/1753 naj bi namreč v okviru prehodnih določb za označbe porekla iz držav članic, ki so že registrirane na podlagi Lizbonskega sporazuma, določal mednarodno registracijo teh označb porekla na podlagi Ženevskega akta, če je zadevna država članica ratificirala Ženevski akt ali k njemu pristopila na podlagi pooblastila iz člena 3 izpodbijanega sklepa.

b) Presoja Sodišča

- 75 Komisija s prvim tožbenim razlogom v bistvu trdi, da je Svet s tem, da je predlog Komisije spremenil z uvedbo določbe, s katero so države članice, ki to želijo, pooblaščne, da ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo, deloval povsem zunaj pobude Komisije, s čimer naj bi kršil člen 218(6) in člen 293(1) PDEU ter ogrozil institucionalno ravnovesje, ki izhaja iz člena 13(2) PEU.

1) Uporaba člena 293(1) PDEU

- 76 Najprej je treba preučiti trditev Italijanske republike, da se člen 293(1) PDEU ne uporablja za sklep, kakršen je izpodbijani sklep, sprejet na podlagi člena 218(6) PDEU, ker se ta člen 293(1) uporablja le za sprejetje aktov v okviru notranjega delovanja Unije.
- 77 Iz besedila člena 293(1) PDEU je razvidno, da lahko Svet, kadar v skladu s Pogodbama odloča na predlog Komisije, predlog spremeni le soglasno, razen v primerih iz nekaterih določb Pogodbe DEU, navedenih v tem členu 293(1).
- 78 Vendar, na eni strani, člena 218 PDEU ni med temi določbami.
- 79 Na drugi strani se, kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v točki 61 sklepnih predlogov, člen 293(1) PDEU uporablja za vse pravne akte Unije, za sprejetje katerih Svet odloča na predlog Komisije, ne glede na to, ali ti akti spadajo na področje notranjega delovanja Unije ali njenega zunanega delovanja. Natančneje, nič v besedilu te določbe ne omogoča izključitve njene uporabe za postopek sprejetja sklepa, ki temelji na členu 218(6) PDEU, če Svet ob sprejetju takega sklepa odloči na predlog Komisije.
- 80 Res je sicer, da Svet v skladu s členom 218(6) PDEU sklep o sklenitvi sporazuma sprejme na predlog pogajalca.
- 81 Ker pa je Svet v skladu s členom 218(3) PDEU za pogajalca imenoval Komisijo, pri sprejetju tega sklepa nujno odloča na predlog Komisije.
- 82 Iz tega sledi, da se člen 293(1) PDEU uporablja, kadar Svet na predlog Komisije sprejme sklep na podlagi člena 218(6) PDEU. Zato je treba trditev Italijanske republike zavrniti.

2) Zatrjevana kršitev člena 293(1) PDEU

- 83 Pri presoji, ali je Svet v obravnavani zadevi kršil člen 293(1) PDEU, je treba opozoriti, da je treba to določbo razlagati ob upoštevanju člena 13(2) PEU, v skladu s katerim vsaka institucija Unije deluje v mejah pristojnosti, ki so ji dodeljene s Pogodbama, ter v skladu s postopki, pogoji in cilji, ki jih Pogodbi določata. Ta določba izraža načelo institucionalnega ravnovesja, ki je značilnost institucionalne strukture Unije in ki pomeni, da mora vsaka od institucij izvajati svoje pristojnosti ob upoštevanju pristojnosti drugih institucij (sodba z dne 2. septembra 2021, EPSU/Komisija, C-928/19 P, EU:C:2021:656, točka 48 in navedena sodna praksa).
- 84 Člen 13(2) PEU med drugim določa, da institucije med seboj lojalno sodelujejo.

- 85 V tem okviru je treba poudariti, da se v skladu s členom 17(2), drugi stavek, PEU akti Unije, ki niso zakonodajni, sprejemajo na predlog Komisije, če je to predvideno v Pogodbah.
- 86 Kot je bilo opozorjeno v točkah 80 in 81 te sodbe, iz člena 218(3) in (6) PDEU izhaja, da se sklep o sklenitvi zadevnega mednarodnega sporazuma sprejme na predlog Komisije kot imenovanega pogajalca.
- 87 Sodišče pa je že pojasnilo, da pristojnost za dajanje pobud, ki je Komisiji priznana s členom 17(2), drugi stavek, PEU, ni omejena na vložitev predloga. Na podlagi te pristojnosti se namreč načeloma Komisija, ki v skladu s členom 17(1) PEU spodbuja splošni interes Unije in v ta namen sprejema ustrezne pobude, odloči, ali bo predlog predložila ali ne, in po potrebi določi predmet, namen in vsebino tega predloga ter lahko, dokler Svet ne odloči, svoj predlog spremeni ali ga po potrebi umakne (glej v tem smislu sodbo z dne 14. aprila 2015, Svet/Komisija, C-409/13, EU:C:2015:217, točki 70 in 74).
- 88 Izvajanje pristojnosti Komisije za dajanje pobud je tako neločljivo povezano s funkcijo spodbujanja splošnega interesa, ki je Komisiji podeljena s členom 17(1) PEU.
- 89 Člen 293 PDEU tej pristojnosti za dajanje pobud daje dvojno jamstvo.
- 90 Na eni strani, kot je bilo navedeno v točki 77 te sodbe, člen 293(1) PDEU določa, da lahko Svet – razen v primerih iz določb Pogodbe DEU, ki so v njem navedene – kadar v skladu s Pogodbama odloča na predlog Komisije, ta predlog spremeni le soglasno.
- 91 Na drugi strani člen 293(2) PDEU določa, da dokler Svet ne ukrepa, lahko Komisija svoj predlog spremeni kadar koli med postopkom za sprejetje akta Unije.
- 92 Člen 293 PDEU tako zagotavlja spoštovanje načela institucionalnega ravnovesja s tem, da med drugim uravnoteži pristojnosti Komisije na podlagi člena 17(2) PEU in pristojnosti Sveta, določene v členu 16(1) PEU, kar pomeni, kot je bilo navedeno v točki 83 te sodbe, da vsaka od institucij izvaja svoje pristojnosti ob upoštevanju pristojnosti drugih institucij.
- 93 Iz tega med drugim izhaja, da pristojnosti Sveta za spreminjanje ni mogoče razširiti do te mere, da bi Svetu omogočala, da izkrivi predlog Komisije tako, da bi to oviralo uresničitev ciljev, ki jim ta sledi, zaradi česar bi ta predlog postal nesmiseln (glej v zvezi z umikom predloga zakonodajnega akta sodbo z dne 14. aprila 2015, Svet/Komisija, C-409/13, EU:C:2015:217, točka 83).
- 94 Sodišče je razsodilo, da ni tako, če spremembe, ki jih je Svet podal glede predloga Komisije, ne presegajo predmeta tega predloga niti ne spreminjajo njegovega namena (glej v tem smislu sodbi z dne 30. maja 1989, Komisija/Svet, 355/87, EU:C:1989:220, točka 44, in z dne 11. novembra 1997, Eurotunnel in drugi, C-408/95, EU:C:1997:532, točka 39).
- 95 Zato je treba preveriti, ali je sprememba, ki jo je Svet s soglasjem vnesel v predlog Komisije, naveden v točki 23 te sodbe, s katero se uvaja določba, ki države članice, ki to želijo, pooblašča za ratifikacijo Ženevskega akta oziroma za pristop k temu aktu, izkrivila predmet ali namen tega predloga tako, da bi bila ovirana uresničitev ciljev, ki jim ta predlog sledi.

- 96 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je bil predmet navedenega predloga pristop zgolj Unije k Ženevskemu aktu in da je bil namen tega predloga, kot je razvidno iz obrazložitve tega akta, navedene v točki 68 te sodbe, Uniji omogočiti, da pravilno izvaja svojo izključno pristojnost na področjih, na katera se ta akt nanaša.
- 97 V zvezi s tem je treba poudariti, prvič, da je s členom 3(1)(e) PDEU Uniji podeljena izključna pristojnost na področju skupne trgovinske politike. V skladu s členom 207(1) PDEU skupna trgovinska politika temelji na enotnih načelih, med drugim glede trgovinskih vidikov pravic intelektualne lastnine, ter se izvaja v okviru načel in ciljev zunanjega delovanja Unije.
- 98 Sodišče je v bistvu že pojasnilo, da je po eni strani Ženevski akt namenjen predvsem spodbujanju in urejanju trgovine med Unijo in tretjimi državami ter, po drugi strani, da ima lahko neposredne in takojšnje učinke na to trgovino, tako da pogajanje o njem spada v to izključno pristojnost (glej v tem smislu sodbo z dne 25. oktobra 2017, Komisija/Svet (Revidirani Lizbonski sporazum), C-389/15, EU:C:2017:798, točka 74).
- 99 Drugič, člen 2(1) PDEU določa, da če ima Unija po Pogodbah na določenem področju izključno pristojnost, lahko samo Unija izdaja zakonodajne in sprejema pravno zavezujoče akte.
- 100 Vendar je v tej določbi dodano, da lahko države članice na takem področju med drugim izdajajo zakonodajne in sprejemajo pravno zavezujoče akte le, če jih Unija za to pooblasti.
- 101 V zvezi s tem iz sodne prakse Sodišča izhaja, da sta načelo prenosa pristojnosti iz člena 4(1) ter člena 5(1) in (2) PEU ter institucionalni okvir, ki je opredeljen v členih od 13 do 19 PEU, da bi se Uniji omogočilo izvajanje pristojnosti, ki so ji bile dodeljene s Pogodbama, posebni značilnosti Unije in njenega prava, ki se nanašata na ustavno strukturo Unije (glej v tem smislu mnenje 2/13 (Pristop Unije k EKČP) z dne 18. decembra 2014, EU:C:2014:2454, točka 165).
- 102 Odločitev o podelitvi takega pooblastila državam članicam pa vpliva na načine izvajanja pristojnosti, ki so s Pogodbama izključno dodeljene Uniji, ker državam članicam omogoča izvajanje pristojnosti, ki je s Pogodbama dodeljena izključno Uniji in ki bi jo ta morala načeloma izvajati sama.
- 103 Iz tega sledi, da taka odločitev izraža natančno določeno in alternativno politično izbiro med, na eni strani, tem, da Unija sama izvaja izključno pristojnost, ki ji je na določenem področju dodeljena s Pogodbama, in na drugi strani, tem, da Unija za izvajanje te pristojnosti pooblasti države članice.
- 104 Taka izbira spada v okvir presoje splošnega interesa Unije, ki jo opravi Komisija, da bi opredelila najustreznejše pobude za njegovo spodbujanje, pri čemer je s to presojo – kot je bilo pojasnjeno v točki 88 te sodbe – neločljivo povezana pristojnost za dajanje pobud, ki jo ima ta institucija na podlagi člena 17(2) PEU.
- 105 Zato bi se s spremembo Sveta, katere namen je države članice pooblastiti, da izvajajo izključno pristojnost Unije, izkrivil namen predloga Komisije, v katerem je izražena izbira, da to pristojnost Unija izvaja sama.
- 106 V obravnavanem primeru je bil namen predloga Komisije prav to, da se Uniji omogoči, da pristopi k Ženevskemu aktu, s katerim je bila v bistvu Uniji dana možnost, da postane članica posebne unije – medtem ko je Lizbonski sporazum omogočal le pristop držav – in tako sama izvaja svojo

izključno pristojnost na področjih, na katera se nanaša Ženevski akt. Ne le, da v tem predlogu ni bilo predvideno, da bi bile države članice, ki to želijo, pooblašcene, da ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo, temveč je Komisija med pogajanji jasno izrazila nasprotovanje takemu splošnemu pooblastilu, čeprav – kot je razvidno iz točke 26 te sodbe – ni nasprotovala pristopu sedmih držav članic.

- 107 Sprememba Sveta pa je pripeljala do sprejetja člena 3 izpodbijanega sklepa, s katerim so države članice, ki to želijo, pooblašcene, da ratificirajo Ženevski akt oziroma k njemu pristopijo.
- 108 Zato je treba ugotoviti, da se s to spremembo izkrivljata predmet in namen predloga Komisije.
- 109 V nasprotju s trditvami Sveta te ugotovitve ne more omajati okoliščina, da je pooblastilo iz člena 3 izpodbijanega sklepa podeljeno s pridržkom „doslednega spoštovanja izključne pristojnosti Unije“ ter da je Svet v skladu s členom 4 tega sklepa za zagotovitev enotnosti mednarodnega zastopanja Unije in njenih držav članic zastopanje Unije in vseh držav članic, ki želijo to pooblastilo uporabiti, zaupal Komisiji.
- 110 Čeprav izpodbijani sklep predstavlja okvir, znotraj katerega bi države članice, ki bi ratificirale Ženevski akt ali bi k njemu pristopile, izvajale pravice, ki bi jih imele na podlagi tega akta, bi namreč navedene države članice z uporabo tega pooblastila kot neodvisni subjekti mednarodnega prava poleg Unije vseeno izvajale izključno pristojnost Unije, s čimer bi Uniji preprečevale, da bi to pristojnost izvajala sama.
- 111 Spremembe Sveta tudi ni mogoče utemeljiti s trditvami Sveta, navedenimi v točkah od 61 do 63 te sodbe, ki se nanašajo na to, da je treba zagotoviti, da ima Unija glasovalne pravice v skupščini posebne unije, ter ohraniti prednost starejših označb porekla, registriranih na podlagi Lizbonskega sporazuma v sedmih državah članicah, ki so že bile njegove podpisnice, in neprekinjenost zaščite takih označb porekla.
- 112 Morebitne težave, ki bi jih Unija lahko imela na mednarodni ravni pri izvajanju svojih izključnih pristojnosti, ali posledice tega izvrševanja za mednarodne obveznosti držav članic kot take namreč ne morejo biti podlaga za to, da Svet spremeni predlog Komisije tako, da se izkrivi njegov predmet ali namen, s čimer bi bilo kršeno institucionalno ravnovesje, katerega spoštovanje se želi zagotoviti s členom 293 PDEU.
- 113 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da je bil izpodbijani sklep sprejet v nasprotju s členom 293(1) PDEU v povezavi s členom 13(2) PEU, zato je treba prvi tožbeni razlog sprejeti.

2. Drugi tožbeni razlog

- 114 Drugi tožbeni razlog se nanaša na kršitev člena 2(1) PDEU in člena 207 PDEU ter obveznosti obrazložitve.
- 115 Ker je Komisija ta tožbeni razlog navedla le podredno in je treba prvi tožbeni razlog sprejeti, o drugem tožbenem razlogu ni treba odločati.

- 116 Glede na vse navedeno je treba tožbi ugoditi in izpodbijani sklep v skladu s predlogi Komisije razglasiti za delno ničn. Natančneje, kar zadeva člen 4 izpodbijanega sklepa, je treba ta člen v skladu s primarnimi predlogi Komisije razglasiti za ničn le v delu, v katerem vsebuje sklicevanja na države članice, ker je ta sklicevanja mogoče ločiti od preostalega dela navedenega člena.

C. Predlog za ohranitev učinkov izpodbijanega sklepa

- 117 Če je tožba utemeljena, Sodišče v skladu s členom 264, prvi odstavek, PDEU zadevni akt razglasi za ničn.
- 118 V skladu z besedilom člena 266, prvi odstavek, PDEU mora institucija, katere akt je bil razglašen za ničn, sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe Sodišča.
- 119 Sodišče pa lahko na podlagi člena 264, drugi odstavek, PDEU – če meni, da je to potrebno – določi tiste učinke akta, razglašenega za ničnega, ki jih je treba šteti za dokončne.
- 120 To pooblastilo je mogoče uporabiti iz razlogov pravne varnosti, zlasti kadar razglasitev ničnosti sklepa, ki ga je Svet sprejel v okviru postopka pogajanj in sklenitve mednarodnih sporazumov, določenega v členu 218 PDEU, lahko ogroža sodelovanje Unije pri zadevnem mednarodnem sporazumu oziroma njegovem izvajanju, tudi če ni sporno, da je Unija za to pristojna (glej po analogiji sodbo z dne 25. oktobra 2017, Komisija/Svet (Revidirani Lizbonski sporazum), C-389/15, EU:C:2017:798, točka 81 in navedena sodna praksa).
- 121 Komisija Sodišču predlaga, naj uporabi člen 264, drugi odstavek, PDEU, da bi omililo učinke razglasitve delne ničnosti izpodbijanega sklepa. V zvezi s tem Komisija navaja, da bi izjemoma lahko sprejela kompromis, ki bi določal, da sedem držav članic, ki so trenutno podpisnice Lizbonskega sporazuma, pristopi k Ženevskemu aktu, da bi se izognili težavam, povezanim s kontinuiteto pravic. Poleg tega Komisija meni, da je glede na to, da člen 4 izpodbijanega sklepa zajema tudi druge vidike, ki se kot taki ne izpodbijajo in ki so bistveni za pravilno izvajanje Ženevskega akta s strani Unije, pomembno ohraniti učinke tega člena do njegove nadomestitve z novo določbo.
- 122 Zato Komisija – kot je navedeno v točki 28 te sodbe – Svetu predlaga, naj učinke delov izpodbijanega sklepa, ki so razglašeni za nične, zlasti vsako uporabo pooblastila, podeljenega na podlagi člena 3 pred datumom sodbe, s strani držav članic, ki so zdaj podpisnice Lizbonskega sporazuma, ohrani do začetka veljavnosti – v razumnem roku, ki ne presega šestih mesecev od datuma razglasitve sodbe – sklepa Sveta, s katerim se nadomesti izpodbijani sklep.
- 123 Francoska vlada se pridružuje temu predlogu, ki po njenem mnenju temelji na obstoju pomembnih razlogov pravne varnosti, ker bi lahko imelo izpodbijanje sodelovanja držav članic, ki so pogodbenice Lizbonskega sporazuma, pri Ženevskem aktu resne negativne posledice za imetnike označb porekla, ki so jih te države registrirale na podlagi Lizbonskega sporazuma.
- 124 Svet meni, da navedeni predlog ni dopusten, ker naj bi Komisija z njim dejansko želela doseči ne le ohranitev učinkov izpodbijanega sklepa, ampak spremembo tega sklepa.
- 125 V zvezi s tem je treba poudariti, da želi Komisija s svojim predlogom začasno ohraniti učinke delov izpodbijanega sklepa, ki so bili razglašeni za nične.

- 126 Čeprav bi ugoditev temu predlogu v praksi povzročila začasno spremembo obsega učinkov tega sklepa, pa je taka posledica neločljivo povezana z izvajanjem pristojnosti Sodišča na podlagi člena 264, drugi odstavek, PDEU.
- 127 Iz tega sledi, da je predlog za ohranitev učinkov delov izpodbijanega akta, ki so bili razglašeni za nične, dopusten.
- 128 Kar zadeva utemeljenost, je treba priznati, da je ohranitev prednosti starejših označb porekla in neprekinjenosti zaščite označb porekla, registriranih na podlagi Lizbonskega sporazuma, v sedmih državah članicah, ki so že podpisnice tega sporazuma, v skladu z načelom lojalnega sodelovanja med Unijo in državami članicami iz člena 4(3) PEU potrebna zlasti za zaščito pridobljenih pravic, ki izhajajo iz teh nacionalnih registracij.
- 129 Zato je treba učinke delov izpodbijanega sklepa, ki so bili razglašeni za nične, ohraniti le v delu, v katerem se nanašajo na države članice, ki so na dan razglasitve te sodbe že uporabile pooblastilo iz člena 3 tega sklepa za ratifikacijo Ženevskega akta oziroma za pristop k njemu skupaj z Unijo, in do začetka veljavnosti – v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev od datuma razglasitve te sodbe – novega sklepa Sveta.

Stroški

- 130 V skladu s členom 138(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 131 Ker je v tem primeru Komisija predlagala, naj se Svetu naloži plačilo stroškov in ker ta s predlogi ni uspel, se mu naloži, da nosi svoje stroške in stroške Komisije.
- 132 Poleg tega v skladu s členom 140(1) Poslovnika države članice, ki se kot intervenientke udeležijo postopka, nosijo svoje stroške.
- 133 Kraljevina Belgija, Češka republika, Helenska republika, Francoska republika, Republika Hrvaška, Italijanska republika, Madžarska, Kraljevina Nizozemska, Republika Avstrija in Portugalska republika nosijo svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Člen 3 Sklepa Sveta (EU) 2019/1754 z dne 7. oktobra 2019 o pristopu Evropske unije k Ženevskemu aktu Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah ter člen 4 tega sklepa v delu, v katerem vsebuje sklicevanja na države članice, se razglasita za nična.**
- 2. Učinki delov Sklepa 2019/1754, ki so bili razglašeni za nične, se ohranijo le v delu, v katerem se nanašajo na države članice, ki so na dan razglasitve te sodbe že uporabile pooblastilo iz člena 3 tega sklepa za ratifikacijo Ženevskega akta Lizbonskega sporazuma o označbah porekla in geografskih označbah oziroma za pristop k njemu skupaj z Evropsko unijo, in do začetka veljavnosti – v razumnem roku, ki ni daljši od šestih mesecev od datuma razglasitve te sodbe – novega sklepa Sveta Evropske unije.**
- 3. Svetu Evropske unije se naloži plačilo stroškov.**

- 4. Kraljevina Belgija, Češka republika, Helenska republika, Francoska republika, Republika Hrvaška, Italijanska republika, Madžarska, Kraljevina Nizozemska, Republika Avstrija in Portugalska republika nosijo svoje stroške.**

Podpisi